

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู
ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครพนม เขต 1

The Digital Era Leadership of School Administrators Affecting Teacher
Competencies in the 21st Century under the office of Nakhon Phanom
Primary Educational Service Area 1

จิราณูช อุบัวบ¹, ศุภกร ศรีเพชร² และ สุมาลี ศรีพุทธิรินทร์³

Jiranuch Ubuabon¹, Supakorn Sornphet², and Sumalee Sriputtarin³

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Faculty of Education, Nakhon Phanom University

E-mail: jiranuch.u@gmail.com

Received December 17 2023; **Revised** January 11, 2024; **Accepted** January 30, 2024

Abstract

This research aimed to study 1) the digital-era leadership of school administrators, 2) to study teacher competencies in the 21st century; 3) to study the relationship between digital-era leadership of school administrators and teacher competencies in the 21st century; and 4) to study the predictive power of digital-era leadership of school administrators affecting teacher competencies in the 21st century under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1. The sample consisted of 326 samples, including school administrators and teachers who followed the percent criterion in the sample size specification, and they were selected by stratified random sampling. The instruments used were two five-point rating scale questionnaires with an Index of Item Congruence (IC) between .60 and 1.00. The statistical methods included percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression stepwise analysis. The research results were found as follows: 1) The overall digital-era leadership of school administrators was at a high level. 2) The overall teacher competencies in the 21st century were at a high level. 3) The digital era leadership of school administrators and teacher competencies in the 21st century revealed a highly significant positive correlation at the .01 level. 4) There were 5

variables of digital-era leadership of school administrators that affected teacher competencies in the 21st century: promoting the use of digital technology in teaching and learning, being a fluent digital user, creating a learning culture, vision, and communication. They could be predicted up to 67 percent.

Keywords: digital era leadership; teacher competencies in the 21st century; the office of Nakhon Phanom primary educational service area 1

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 และ 4) ศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวมทั้งสิ้น 326 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวนเป็น 2 ฉบับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60-1.00 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ตัวแปรภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 มี 5 ตัวแปร ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการสื่อสาร โดยร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 67

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล; สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้านวิทยาการของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โลกไร้พรมแดน ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ซึ่งเรียกยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงนี้ว่า ยุคดิจิทัล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับตัวให้เข้ากับโลกแห่งความรู้ที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ (Pakotang, 2018) การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติเป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 (Office of the Education Council, 2017) นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้สถานศึกษานำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การนำเทคโนโลยี Big Data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ

ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครูผู้สอน ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณ ที่จำเป็นมาวิเคราะห์ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Office of the Basic Education Commission, 2019)

การขับเคลื่อนการบริหารคุณภาพการศึกษาในปัจจุบัน มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ดิจิทัลของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์และพันธกิจ (Redmond, 2016) การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไปจากเดิมที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง มาเป็นการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนจึงเป็นกุญแจสำคัญของกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ดังนั้นครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องพัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถ และเจตคติอันเป็นสิ่งที่จะช่วยสร้างให้เกิดสมรรถนะของครูผู้สอน ซึ่งการที่ครูผู้สอนจะมีสมรรถนะสูงได้ จะต้องเข้ารับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เกิดเป็นความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ แต่ครูในปัจจุบันยังไม่สามารถปรับตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและได้รับการกระตุ้นจากบุคคลในฝ่ายต่าง ๆ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจที่ใกล้ชิดกับครูมากที่สุด ซึ่งก็คือผู้บริหารสถานศึกษา (Binbai, 2015)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำที่มีความสำคัญและสอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล นั่นก็คือ "ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล" ซึ่งนับเป็นรูปแบบพฤติกรรมกรรมการบริหารจัดการศึกษารูปแบบหนึ่งที่มีแนวโน้มให้เกิดการเข้าถึงและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน และบูรณาการในการบริหารจัดการองค์การ มีการจัดหาอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสม ทันสมัย และเพียงพอต่อการใช้งาน เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีของสมาชิกในองค์การ พร้อมทั้งส่งเสริม อำนวยความสะดวก ผลักดัน และสร้างแรงบันดาลใจให้สมาชิกในองค์การได้ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานและพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม และสร้างสรรค์ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์การให้พร้อมรับความท้าทายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอยู่เสมอ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจึงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันที่มีประสิทธิภาพ (Chaemchoy, 2018)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีการบริหารจัดการด้านการศึกษาโดยใช้แนวทางการบริหารตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยนโยบายด้านที่ 5 นั้นมีตัวชี้วัดในการส่งเสริม สนับสนุน วิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตามกรอบระดับสมรรถนะดิจิทัลสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาครูให้มีความพร้อมด้านวิชาการ และทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ พัฒนาขีดความสามารถของข้าราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต (Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1, 2023)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว เห็นได้ว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาจะมีส่วนผลักดันสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้บริหารต้องตระหนักและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาภาวะผู้นำของตนเองในด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้เกิดคุณภาพต่อการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในเรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 เพื่อผู้บริหาร

สถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา จะสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาทักษะแห่งอนาคตของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1
4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กรอบแนวคิดและทฤษฎีของ Elliott (2017), Chaemchoy (2018), and Pakotang (2018) ได้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (2) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ (3) ด้านการสื่อสาร (4) ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว (5) ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

2) สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กรอบแนวคิดและทฤษฎีของ Pahay (2015), and Wangmeejongmee and Naiphat (2017) ได้ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (2) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (3) ด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา (4) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ (5) ด้านการทำงานเป็นทีม (6) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (2) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ (3) ด้านการสื่อสาร (4) ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว (5) ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (2) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (3) ด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา (4) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ (5) ด้านการทำงานเป็นทีม (6) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,721 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 226 คน ครู 2,495 คน (Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1, 2023)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 326 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 103 คน และครู จำนวน 223 คน ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ (Srisa-ard, 2017) โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ขอบเขตด้านพื้นที่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ปีการศึกษา 2566 โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลในการวิจัยระหว่าง เดือนตุลาคม - พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

ทบทวนวรรณกรรม

1. จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจากนักวิชาการหลากหลายท่าน ดังนี้ Chaemchoy (2018) กล่าวว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล หมายถึง การนำของผู้บริหารองค์กรในยุคดิจิทัลที่มีพฤติกรรมสามารถนำองค์กรโดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมดิจิทัล เพื่อเป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนผลลัพธ์ของสถานศึกษา ทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีระบบ ส่งผลให้งานเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น Klanpaitoon (2021) กล่าวว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล หมายถึง ลักษณะของผู้บริหารที่ต้องสามารถใช้เทคโนโลยี สามารถเรียนรู้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง และนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการบริหารองค์กรให้เจริญรุ่งเรืองเท่าที่เป็นไปได้ Elliott (2017) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว 3) ความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้ 4) ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร 5) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล Chaemchoy (2018) กล่าวว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล 3) การปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ 4) การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ 5) การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล Sunkpho et al. (2017) กล่าวว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลมี ดังนี้ 1) วิสัยทัศน์ 2) การสื่อสารที่สร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน 5) การให้ความสำคัญแก่บุคลากร 6) ความหลากหลายของคนในองค์กร

2. จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 จากนักวิชาการหลากหลายท่าน ดังนี้ Robertson et al. (2008) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานได้เกินกว่าปกติ อาจเกิดจากอุปนิสัย แรงจูงใจ ทักษะ เอกลักษณะเฉพาะตน บทบาททางสังคม หรือแหล่งรวมของความรู้ที่นำมาใช้ Office of the Civil Service Commission (2005) ได้นิยามว่าสมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตำแหน่งงานหนึ่ง (Job Roles) เพื่อให้เกิดความสำเร็จและงานมีความโดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ในเชิงพฤติกรรม Nipakul (2019) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถที่แสดงออกทางพฤติกรรมที่ส่งผลต่อความสำเร็จของงานในหน้าที่ ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบในด้านความรู้ที่สามารถจัดการที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการพัฒนาผู้ร่วมงาน มีความรู้

ในวิชาชีพของตนเองด้านทักษะการสอนแนะนำ มีทักษะด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล สามารถสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ร่วมงาน และด้านมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติที่เป็นประโยชน์และตระหนักถึงการมีคุณธรรมและจริยธรรม Pahay (2015) กล่าวว่า สมรรถนะวิชาชีพครูไทย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2) สมรรถนะประจำสายงาน ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ภาวะผู้นำครู การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ Wangmeejongmee and Naiphat (2017) กล่าวว่า สมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 มี 7 สมรรถนะ ดังนี้ 1) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอน 2) สมรรถนะด้านการวัดประเมินผล 3) สมรรถนะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี 4) สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ 5) สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม 6) สมรรถนะด้านการข้ามวัฒนธรรม 7) สมรรถนะด้านการเป็นผู้นำความสะอาด

จากการทบทวนทฤษฎี/วรรณกรรม/แนวความคิด ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิด ได้ดังนี้

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรม ความรู้ ความสามารถ ของผู้นำเกี่ยวกับการบริหารงานให้มีความคล่องตัว รับกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ และความเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมดิจิทัลในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการสื่อสาร 4) ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว 5) ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 หมายถึง คุณลักษณะของครูที่แสดงออกทางพฤติกรรมเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ ทันต่อเหตุการณ์ การเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองและวิชาชีพอยู่เสมอ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา 4) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม 6) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยการศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ และขนาดสถานศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ มีข้อความทั้งหมด 30 ข้อ มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60-1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .42-.93 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .98

ตอนที่ 3 สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ มีข้อคำถามทั้งหมด 36 ข้อ มีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60-1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .45-.92 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .99

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครูของสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม นำหนังสือพร้อมด้วยแบบสอบถามส่งถึงสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยจัดส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ (Google Forms) เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม โดยจัดส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 326 ฉบับ ได้คืน 326 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

การวิเคราะห์ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$), (S.D. = .31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .40) และระดับมาก 4 ด้าน ($\bar{X} = 4.20-4.45$, S.D. = .38-.46) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 5 ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .40) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 4 ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = .44) รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

Table 1 Show mean, standard deviation and behavioral level interpretation digital era leadership of school administrators under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1. Overall and Classified by side.

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา (Digital era leadership of school administrators)	ระดับพฤติกรรม (level)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล (results)
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (vision)	4.40	.41	มาก (high level)
2. ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ (creating a learning culture)	4.45	.38	มาก (high level)
3. ด้านการสื่อสาร (communication)	4.41	.46	มาก (high level)
4. ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว (being a fluent digital user)	4.20	.44	มาก (high level)
5. ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ (promoting the use of digital technology in teaching and learning)	4.54	.40	มากที่สุด (highest level)
รวม (Total)	4.40	.31	มาก (high level)

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการศึกษาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

การวิเคราะห์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 พบว่า สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .29) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ($\bar{X} = 4.59-4.61$, S.D. = .34) และระดับมาก 4 ด้าน ($\bar{X} = 4.15-4.45$, S.D. = .42-.47) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .34) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .44) รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับพฤติกรรม สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

Table 2 Show mean, standard deviation and behavioral level interpretation teacher competencies in the 21st century under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1. overall and classified by side.

สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 (Teacher competencies in the 21 st century)	ระดับพฤติกรรม (level)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล (results)
1. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (curriculum administration and learning management)	4.15	.44	มาก (high level)
2. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (classroom management)	4.61	.34	มากที่สุด (highest level)
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา (the use of technology and innovation in education)	4.38	.42	มาก (high level)
4. ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ (personal and professional development)	4.41	.47	มาก (high level)
5. ด้านการทำงานเป็นทีม (teamwork)	4.45	.44	มาก (high level)
6. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (morality, ethics, and professional code of ethics for teacher)	4.59	.34	มากที่สุด (highest level)
รวม (Total)	4.43	.29	มาก (high level)

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับ สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่า โดยภาพรวม ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .82$) กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในระดับสูง

วัตถุประสงค์ที่ 4 ผลการศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ผลการศึกษาอำนาจพยากรณ์ พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีจำนวน 5 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สามารถเรียงลำดับจากตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่า B สูงไปต่ำได้ ดังนี้ ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ (X_5) ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว (X_4) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ (X_2) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) และด้านการสื่อสาร (X_3) สามารถพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 67 ($R^2 = .67$) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง .23 - .82 รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

Table 3 Show analysis results the predictive power for digital era leadership of school administrators affecting teacher competencies in the 21st century under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1

ตัวแปร (Variable)	B	SE _b	Beta	t	P >
ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ (X ₅) (promoting the use of digital technology in teaching and learning) (X ₅)	.20	.04	.28	4.55**	.00
ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว (X ₄) (being a fluent digital user) (X ₄)	.17	.02	.25	7.34**	.00
ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ (X ₂) (creating a learning culture) (X ₂)	.14	.03	.19	4.24**	.00
ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X ₁) (vision) (X ₁)	.14	.03	.20	4.46**	.00
ด้านการสื่อสาร (X ₃) (communication) (X ₃)	.12	.04	.18	3.08**	.00

R = .82 R² = .67 R_{adj} = .67 SE_{est} = .17 F = 129.90 α = 1.05

สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y' = 1.05 + .20 X_5 + .17 X_4 + .14 X_2 + .14 X_1 + .12 X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐาน

$$Zy' = .28Z_5 + .25Z_4 + .19Z_2 + .20Z_1 + .18Z_3$$

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 4 ด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาใช้ความรู้ ความสามารถในด้านดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในองค์กร โดยการกำหนดภาพอนาคตในองค์กรอย่างชัดเจน ด้วยการสนับสนุนร่วมมือของบุคลากร มีการนำดิจิทัลเข้าไปใช้ในการทำงาน สนับสนุนทรัพยากรดิจิทัล และส่งเสริมให้บุคลากรร่วมมือร่วมใจในการทำงาน มีการสื่อสารด้วยวิธีการดิจิทัล รวมไปถึงการเผยแพร่ข้อมูลระหว่างองค์กรอย่างสร้างสรรค์ และมีจริยธรรม เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรได้อย่างเหมาะสม (Kanchanathanachai, 2019) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pornpatumchaikit et al. (2021) เรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tama and Sriputtarin (2021) เรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ

ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และระดับมาก 4 ด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูมีความสามารถที่แสดงออกทางพฤติกรรมที่ส่งผลต่อความสำเร็จของงานในหน้าที่ ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบในด้านความรู้ที่สามารถจัดการที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการพัฒนาผู้ร่วมงาน มีความรู้ในวิชาชีพของตนเองด้านทักษะการสอนแนะนำ มีทักษะด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล สามารถสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ร่วมงาน และด้านมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติที่เป็นประโยชน์และตระหนักถึงการมีคุณธรรมและจริยธรรม (Nipakul, 2019) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kongsombut and Srabua (2020) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยภาพรวม พบว่า ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในระดับสูง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความเข้าใจและมีความคิดเห็นว่าภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาช่วยให้สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ประสบความสำเร็จและมีความสัมพันธ์กันทางบวก สอดคล้องกับแนวคิดของ Wechayaluck (2017) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการของผู้มีอิทธิพลในการชักนำ การโน้มน้าว การจูงใจ การสร้างความเชื่อมั่น การสร้างแรงบันดาลใจให้บุคคลปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ให้ความร่วมมือในกิจกรรมจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยดูได้จากประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของงาน เป็นความสามารถบุคคลในการใช้อิทธิพล สามารถจูงใจให้บุคคล หรือกลุ่มปฏิบัติตามความคิดเห็น และความต้องการด้วยความเต็มใจ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ และเป้าหมายขององค์กรตามที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suriya et al. (2022) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับสูงหนึ่งด้าน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่ามี 5 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการสื่อสารโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) อยู่ระหว่าง .71-.82 โดยตัวแปรทั้ง 5 ด้าน ร่วมกันทำนายอธิบายความแปรปรวนสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ได้ร้อยละ 67 ($R^2 = .67$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

สถานศึกษาที่จะประสบผลสำเร็จในด้านสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ต้องอาศัยภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจะช่วยผลักดันสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ให้ประสบผลสำเร็จและนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Klanpaatooon (2021) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลเป็นลักษณะของผู้บริหารที่สามารถใช้เทคโนโลยี สามารถเรียนรู้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง และนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการบริหารองค์การให้เจริญรุ่งเรืองเท่าที่เป็นไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chao-kasame et al. (2020) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำที่ยั่งยืนของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผล

จากผลการวิจัย ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 สรุปผลได้ว่า 1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 4 ด้าน 2) สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และระดับมาก 4 ด้าน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .82$) กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในระดับสูง และ 4) ผลการศึกษาอำนาจพยากรณ์ พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีจำนวน 5 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ได้ร้อยละ 67 องค์ประกอบที่ส่งผลมากที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านที่ส่งผลน้อยที่สุดคือ ด้านการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะการใช้เทคโนโลยีให้คล่องแคล่ว ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในยุคดิจิทัล และสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูและนักเรียน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเรียนรู้ คิดค้น สร้างสรรค์ และพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้จนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมได้

1.2 ผลจากการศึกษาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้มีส่วนร่วมในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้ครูสามารถนำหลักสูตร

สถานศึกษาไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความน่าสนใจ และสามารถวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ผลจากการศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ด้านที่ส่งผล คือ ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการสื่อสาร ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้านนี้ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

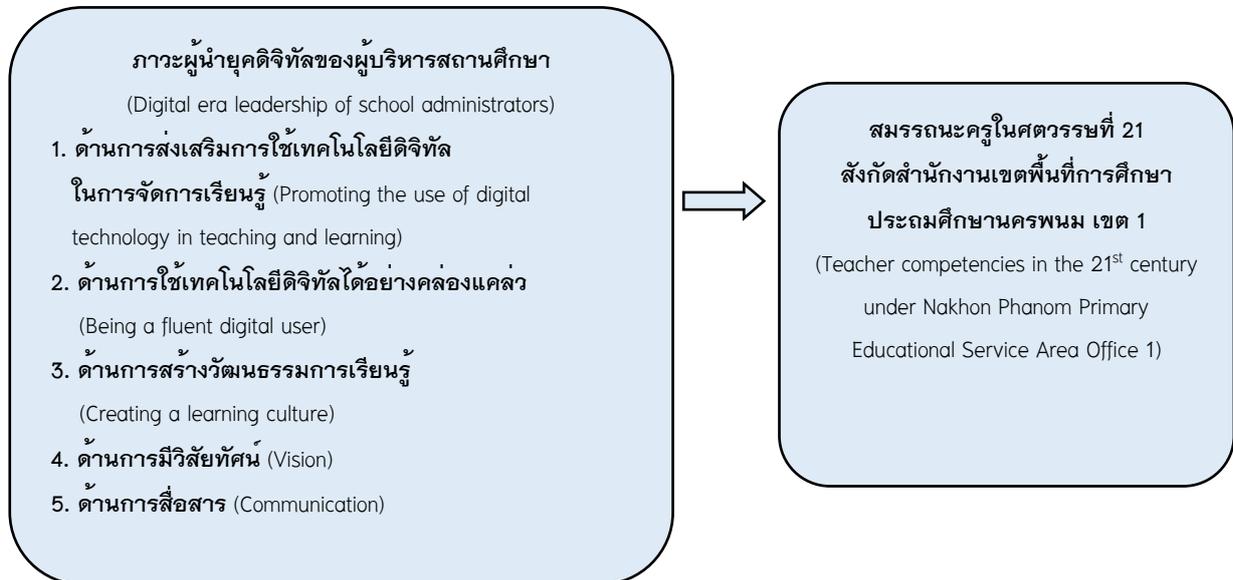
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ระดับอื่น ๆ เช่น ระดับมัธยมศึกษา ศูนย์การศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น

2.2 ควรมีการวิจัยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 และเขตอื่น ๆ ต่อไป

2.3 ควรมีการวิจัยภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 รูปแบบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

Figure 1. Model of Digital era leadership of school administrators affecting teacher competencies in the 21st century under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1

จากโมเดลดังกล่าวทำให้ทราบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มี 5 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการสื่อสาร

References

- Binbai, S. (2015). *Competencies, Skills and Roles of Thai Teachers in the 21st Century*. Phranakhon Rajabhat University.
- Chaemchoy, S. (2018). *School Management in Digital Era*. Chulalongkorn University.
- Chao-kasame, S., Wichitputchraporn, W., & Sarnswang, S. (2020). Relationship Between Digital Leadership of School/ Administrators under The Secondary Educational Service Area Office 1. *Educational Management and Innovation Journal*, 3(3), 85–99.
<https://so01.tci-thaijo.org/index.php/emi/article/view/240158>
- Elliott, T. (2017). *Digital Leadership: A Six-Step Framework for Transformation*.
<https://grjenkin.com/articles/category/big-data/1179608/08/25/2018/digital-leadership-a-six-step-framework-for-transformation>
- Kanchanathanachai, C. (2019). *Indicators of Digital Leadership of School Administrators Office Affiliation Basic Education Commission*[Doctoral Dissertation, Mahamakut Buddhist University].
- Klanpaitoon, S. (2021). *A Model for Developing Instructional Leadership in the Digital Age of Basic School Administrators*[Doctoral Dissertation, Naresuan University].
- Kongsombut, S., & Srabua, A. (2020). Exercise of Power by School Administrators Affecting Competency of 21st Century Teachers under the Secondary Educational Service Area Office 10. *Journal for Social Sciences Research*, 11(1), 191–212.
<https://dept.npru.ac.th/jssr/data/files/11.1jssr11.pdf>
- Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1. (2023). *Educational information Academic 2023*. Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1.
<https://www.nkpedu1.go.th>
- Nipakul, J. (2019). *Research Report on Guidelines for Developing the Competencies of Civil Servants Under the Office Permanent Secretary of The Ministry of Education*. Administrative Office.
-

- Office of the Basic Education Commission. (2019). *Office of the Basic Education Commission Policy 2019*. Office of the Basic Education Commission. <https://www.obec.go.th>
- Office of the Civil Service Commission. (2005). *Adopting Administrative Competencies Human Resources*. Office of the Civil Service Commission.
- Office of the Education Council. (2017). *National Education Plan 2017–2036*. Prikwarn Graphic.
- Pahay, S. (2015). *Developing Teacher Competency in the 21st Century*. Educational Service Area Office Phrae Primary Education Area 1–2.
- Pakotang, J. (2018). *Leadership in the Digital Age for Professional School Administrators*. Siritham Offset.
- Pornpatumchaikit, N., Pitprasert, U., & Thongpunchung, P. (2021). Leadership in Digital Era of the School Administrators under Secondary Educational Service Area Sisaket and Yasothon. *Sisaket Rajabhat University Journal*, 15(2), 50–64. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sskrujournal/article/view/251332>
- Redmond, K. (2016). *Indicators of 21st Century Leadership Skills for Basic School Administrators* [Doctoral Dissertation, Mahamakut Buddhist University].
- Robertson, I.T., Callinan, M., & Bartram, D. (2008). *Organizational Effectiveness: The Role of Psychology*. Wiley.
- Srisa-ard, B. (2017). *Basic Research* (10th ed.). Suweeriyasan.
- Sunkpho, J. et al. (2017). *Leadership in Management in the Digital Age: IT Organizations and IT-related Organizations in Bangkok Metropolitan Region*. College of Innovation, Thammasat University.
- Suriya, S., Srikrachang, S., & Arupharbsaenyakorn, P. (2022). Relationship Between Digital Era Leadership of School Administrators and Performance Motivation of the Teachers in the Schools under Sisaket Primary Education Office Area 2. *Journal of Graduate School, Pitchayat, Ubon Ratchathani Rajabhat University*, 17(2), 31–41. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/Pitchayat/article/view/250281>
- Tama, L., & Sriputtarin, S. (2021). Digital Era Leadership of School Administrators Affecting Educational Quality Assurance System Implementation of Schools under the Secondary Educational Service Area Office 22. *Rajapark Journal*, 15(38), 224–240. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/view/248088>
-

Wangmeejongmee, C., & Naiphat, O. (2017). Competency of Thai Teacher in 21st Century: Wind of Change. *Journal of HRintelligence*, 12(2), 47-63.

http://www.journalhri.com/artical/article_1202_3.html

Wechayaluck, N. (2017). *Administrative Leadership*. Chulalongkorn University.